

BELGISCHE SENAAT

ZITTING 1997-1998

9 OKTOBER 1998

**Wetsontwerp houdende instemming met
het internationaal Verdrag tegen het
nemen van gijzelaars, opgemaakt te
New York op 17 december 1979**

INHOUD

	Blz.
Memorie van toelichting	2
Wetsontwerp	13
Internationaal Verdrag tegen het nemen van gijzelaars .	14
Voorontwerp van wet	20
Advies van de Raad van State	21

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1997-1998

9 OCTOBRE 1998

**Projet de loi portant assentiment à la
Convention internationale contre la prise
d'otages, faite à New York le 17 décem-
bre 1979**

SOMMAIRE

	Pages
Exposé des motifs	2
Projet de loi	13
Convention internationale contre la prise d'otages . .	14
Avant-projet de loi	20
Avis du Conseil d'État	21

MEMORIE VAN TOELICHTING

1. INLEIDING

Dames en Heren,

1. De regering heeft de eer u ter instemming voor te leggen het Internationaal Verdrag tegen het nemen van gijzelaars, tot stand gekomen te New York op 17 december 1979.

2. Dit Verdrag is uitgewerkt in het kader van de Organisatie van de Verenigde Naties. Op 31 december 1996 hadden 78 Staten het Verdrag bekrachtigd, onder meer 12 Lid-Staten van de Europese Unie, met uitzondering van Frankrijk en Ierland, die het Verdrag niet hebben ondertekend, en natuurlijk ons land, dat het Verdrag op 3 januari 1980 heeft ondertekend. Op internationaal vlak is het twintig artikelen tellende Verdrag in werking getreden op 3 juni 1983.

2bis. Dit voorontwerp van wet houdende goedkeuring van het Verdrag is een aanpassing van het voorontwerp van wet dat op 11 april 1990 voor advies aan de Raad van State werd voorgelegd. Op 29 oktober 1990 had de afdeling Wetgeving van de Raad van State ter zake een gemengd advies uitgebracht waarin erop werd gewezen dat het noodzakelijk is het eigenlijke voorontwerp van wet houdende goedkeuring van het Verdrag los te koppelen van de bepalingen houdende overeenstemming van het Belgisch recht met de normatieve inhoud ervan. Overeenkomstig dat advies bevat dit ontwerp van wet enkel bepalingen in verband met de goedkeuring van het Verdrag door het Parlement. Aangezien het juridisch kader waarin de Raad van State zijn advies heeft uitgebracht niet substantieel is gewijzigd, is het niet noodzakelijk opnieuw het advies van de Raad van State te vragen over dit voorontwerp van wet.

2. VOORWERP VAN HET VERDRAG

2.1. Voorgeschiedenis

3. Oorspronkelijk was de uitwerking van een dergelijk verdrag op verzoek van de Bondsrepubliek Duitsland op de agenda geplaatst van de 31ste zitting van de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties. Volgens de initiatiefnemers was een dergelijke stap in hoofdzaak verantwoord door de vaststelling dat de internationale vervolging van gijzelingen tot dan toe beperkt was tot een aantal zeer specifieke gevallen van gijzeling. Gijzelingen in oorlogstijd ressorteerden onder de Verdragen van Genève van 12 augustus 1949; gijzelingen gepleegd naar aanlei-

EXPOSÉ DES MOTIFS

1. INTRODUCTION

Mesdames, messieurs,

1. Le gouvernement à l'honneur de soumettre à votre assentiment la Convention internationale contre la prise d'otages, faite à New-York le 17 décembre 1979.

2. Cette convention a été élaborée au sein de l'Organisation des Nations unies. Au 31 décembre 1996, 78 États avaient ratifié la Convention, dont 12 États membres de l'Union européenne sauf la France et l'Irlande, qui n'ont pas signé le traité et bien sûr la Belgique qui l'a signé le 3 janvier 1980. La Convention est entrée en vigueur sur le plan international le 3 juin 1983. Elle compte 20 articles.

2bis. Ce projet de loi d'assentiment est une adaptation d'un avant-projet déposé pour avis auprès du Conseil d'État le 11 avril 1990. Le 29 octobre 1990, la section de légalisation du Conseil d'État avait rendu, à ce sujet, un avis mitigé indiquant qu'il était nécessaire de dissocier l'avant-projet de loi d'assentiment proprement dit des dispositions de mise en conformité du droit belge avec le contenu normatif du traité. Conformément à cet avis, le présent projet de loi contient uniquement les dispositions relatives à l'assentiment parlementaire au traité. Le cadre juridique dans lequel le Conseil d'État a rendu son avis n'ayant pas été substantiellement modifié, il n'a pas été nécessaire de solliciter un nouvel avis du Conseil d'État concernant ce projet de loi.

2. OBJET DE LA CONVENTION

2.1. Historique

3. À l'origine, la question de l'élaboration d'une telle convention avait été inscrite à l'ordre du jour de la 31e session de l'Assemblée générale des Nations unies, à la demande de la République fédérale d'Allemagne. La justification d'une telle initiative reposait principalement, dans l'esprit de ses auteurs, sur le fait que la répression internationale des prises d'otages était limitée jusque-là à certains cas de prises d'otages très spécifiques. Les prises d'otages commises en temps de guerre étaient couvertes par les Conventions de Genève du 12 août 1949; celles

ding van het wederrechtelijk in zijn macht brengen van luchtvaartuigen vielen onder de toepassing van het Verdrag van 's Gravenhage van 16 december 1970 (tot bestrijding van het wederrechtelijk in zijn macht brengen van luchtvaartuigen); gijzelingen gepleegd tegen personen die internationale bescherming genieten, vielen onder de toepassing van het Verdrag van New York van 14 december 1973 (inzake de voorkoming en bestraffing van misdrijven tegen internationaal beschermde personen, met inbegrip van diplomaten). Met uitzondering van die gevallen waren gijzelingen evenwel aan geen enkele internationale regeling onderworpen, hoewel het aantal gijzelingen van personen die door voornoemde verdragen niet waren beschermd voortdurend toenam. In die omstandigheden was de uitwerking van een verdrag dat algemeen toepasselijk is op dergelijke misdrijven meer dan wenselijk.

De Algemene Vergadering van de Verenigde Naties stemde met dat voorstel in en besliste bij resolutie 31/105 van 15 december 1976 een bijzonder comité op te richten met het oog op de uitwerking van een internationaal verdrag tegen het nemen van gijzelaars. Dit comité heeft vergaderd in 1977, 1978 en 1979. In 1979 heeft het, naar aanleiding van de 34ste zitting van de Algemene Vergadering, zijn verslag ingediend dat een ontwerp van verdrag bevatte.

Dat ontwerp, dat door de zesde Commissie op 7 december 1979 is onderzocht en goedgekeurd, werd vervolgens aan de Algemene Vergadering voorgelegd en op 17 december 1979 goedgekeurd. Het Verdrag is op 18 december 1979 voor ondertekening open gesteld.

2.2. Algemene beginselen

4. De strekking van het Verdrag is tweedelig: de eerste doelstelling bestaat erin het nemen van gijzelaars strafbaar te stellen door het omschrijven van een misdrijf waarvan de constitutieve bestanddelen opgelegd worden aan alle Staten die partij zijn bij het Verdrag, en die Staten ook te verplichten dat misdrijf met de gepaste straffen te beteugelen. De tweede doelstelling betreft de organisatie van de gerechtelijke samenwerking die noodzakelijk is voor een doeltreffende internationale bestrijding van dergelijke misdrijven. Het Verdrag is dus conform de structuur van vroegere verdragen van de Verenigde Naties op strafrechtelijk vlak, zoals het voornoemde Verdrag van 's Gravenhage en het Verdrag van Montréal van 23 september 1971 tot bestrijding van wederrechtelijke gedragingen tegen de veiligheid van de burgerluchtvaart, beide door België bekrachtigd. Sedertdien heeft het Verdrag model gestaan voor andere verdragen in verband met de strijd tegen het terrorisme, zoals bijvoorbeeld het Verdrag betreffende de beteugeling van onwettige handelingen tegen de veiligheid en de zeescheepvaart en het Protocol betreffende de beteugeling van onwet-

commises à l'occasion de la capture illicite d'aéronefs étaient couvertes par la Convention de La Haye du 16 décembre 1970 (pour la répression de la capture illicite d'aéronefs); celles commises contre des personnes jouissant d'une protection internationale étaient couvertes par la Convention de New-York du 14 décembre 1973, (sur la prévention et la répression des crimes contre les personnes jouissant d'une protection internationale, en ce compris les agents diplomatiques). Par contre, hormis ces hypothèses, les prises d'otages ne faisaient l'objet d'aucune réglementation internationale, alors que le nombre de prises d'otages visant des personnes non protégées par les conventions précitées était en constante augmentation. Dans ces conditions, l'élaboration d'une convention d'application générale à l'encontre de ce type d'infraction s'avérait hautement souhaitable.

L'Assemblée générale des Nations unies approuva cette proposition et décida, par sa résolution 31/103 du 15 décembre 1976, de créer un comité spécial pour l'élaboration d'une convention internationale contre la prise d'otages. Ce comité se réunit en 1977, 1978 et en 1979, année durant laquelle il présenta à la 34e session de l'Assemblée générale son rapport, contenant un projet de convention.

Ce projet, examiné et adopté par la 6e Commission le 7 décembre 1979, fut soumis à l'Assemblée générale et adopté le 17 décembre 1979. La Convention fut ouverte à la signature le 18 décembre 1979.

2.2. Principes généraux

4. L'objectif de la Convention est double: elle vise tout d'abord à incriminer le fait de prendre des personnes en otages, en définissant une infraction dont les éléments constitutifs s'imposent à tous les États parties et en obligeant ces États à réprimer cette infraction par des peines appropriées; elle vise ensuite à organiser la coopération judiciaire indispensable à une répression internationale efficace de ce type d'infraction. Ce faisant, la Convention se conforme à la structure d'autres conventions antérieures des Nations unies en matière pénale, telles que la Convention de La Haye, déjà citée et la Convention de Montréal du 23 septembre 1971 pour la répression d'actes illicites dirigés contre la sécurité de l'aviation civile, toutes deux ratifiées par la Belgique. Depuis, elle a servi de modèle à de nouvelles conventions adoptées en matière de lutte contre le terrorisme, telles la Convention pour la répression d'actes illicites contre la sécurité et la navigation maritime et le Protocole pour la répression d'actes illicites contre la sécurité des plates-formes fixes situées sur le plateau continental, faits à Rome le 10 mars 1988 ou la Convention

tige handelingen tegen de veiligheid van vaste platformen op het continentaal plateau, tot stand gekomen te Rome op 10 maart 1988, en het Verdrag inzake beveiliging van kernmateriaal, tot stand gekomen te Wenen en te New York op 3 maart 1980. Laatstgenoemd verdrag is door België bekrachtigd.

5. Gelet op de ernst en op het uitermate verfoeilijk karakter van het misdrijf bedoeld in dit Verdrag, bezorgd over het groot aantal feiten van die aard die de laatste jaren zijn gepleegd en zich bewust zijnde van de internationale dimensie die zij meestal aannemen, acht de regering het wenselijk dat België het Verdrag bekrachtigt.

3. COMMENTAAR OP DE INHOUD VAN HET VERDRAG

3.1. *Omschrijving van het misdrijf (artikel 1)*

6. In artikel 1, eerste lid, wordt het misdrijf van gijzeling gedefinieerd. De constitutieve bestanddelen van dat strafbare feit stemmen overeen met die van het misdrijf van het nemen van gijzelaars zoals het thans in het Belgisch recht wordt omschreven (artikel 347bis van het Strafwetboek), hoewel de bewoordingen aanzienlijk verschillen. De constitutieve bestanddelen van het misdrijf zijn:

1° een materieel bestanddeel: volgens het Verdrag, een persoon overmeesteren of van zijn vrijheid beroven; volgens de Belgische wet, een persoon aanhouden, gevangen houden of ontvoeren;

2° een moreel bestanddeel: volgens het Verdrag, dreigen (een persoon te doden, te verwonden of van zijn vrijheid te blijven beroven) onder voorwaarden (handeling of onthouding door een derde); volgens de Belgische wet, de gijzelaar borg doen staan voor de voldoening aan een bevel of aan een voorwaarde (volgen een aantal voorbeelden).

7. Krachtens artikel 1, tweede lid, worden ook de poging tot gijzeling en medeplichtigheid aan gijzeling of poging daartoe strafbaar gesteld. Dergelijke feiten zijn in het Belgisch recht reeds strafbaar gesteld, krachtens de artikelen 51 en 52 van het Strafwetboek wat de poging betreft, en artikel 67 van hetzelfde Wetboek met betrekking tot de medeplichtigheid (eveneens toepasselijk op de deelneming aan een poging, zie *Novelles, droit pénal*, tome 1, vol. 1, nr. 2359).

3.2. *Bestrafing van het misdrijf (artikel 2)*

8. Krachtens artikel 2 moeten de in artikel 1 vermelde feiten strafbaar worden gesteld met passende straffen, waarbij rekening is gehouden met de ernst van deze misdrijven.

sur la protection physique des matières nucléaires, faite à Vienne et à New-York le 3 mars 1980, ratifiée par la Belgique.

5. Tenant compte de la gravité de l'infraction visée par la Convention internationale contre la prise d'otages et de son caractère particulièrement odieux, préoccupé par le nombre important d'actes de cette nature commis ces dernières années et conscient de la dimension internationale qu'ils revêtent le plus souvent, le gouvernement estime souhaitable que la Belgique ratifie cette convention.

3. COMMENTAIRES SUR LE CONTENU DE LA CONVENTION

3.1. *Définition de l'infraction (article 1er)*

6. L'article 1er, paragraphe 1er, définit l'infraction de prise d'otages. Les éléments constitutifs de cette infraction correspondent à ceux de l'infraction de prise d'otages telle qu'elle existe en droit belge (article 347bis du Code pénal) quoique le libellé de ces dispositions soit fort différent. Les éléments constitutifs sont les suivants:

1° un élément matériel: selon la Convention, s'emparer d'une personne ou la détenir, selon la loi belge, arrêter, détenir, enlever une personne;

2° un élément intentionnel: selon la Convention, menacer (de tuer, blesser ou continuer à détenir une personne) sous condition (acte ou abstention d'une tierce partie); selon le droit belge, faire répondre la personne de l'exécution d'un ordre ou d'une condition (suit une liste exemplative).

7. L'article 1er, paragraphe 2, érige également en infraction la tentative de prise d'otages et la complicité dans une prise d'otages ou une tentative de prise d'otages. Ces faits constituent déjà des infractions en droit belge, en vertu des articles 51 et 52 du Code pénal pour la tentative et de l'article 67 du même Code pour la complicité (également applicable pour la participation à la tentative, voir *Novelles, droit pénal*, tome 1, vol. 1, n° 2359).

3.2. *Répression de l'infraction (article 2)*

8. L'article 2 oblige à réprimer les infractions visées à l'article 1er par des peines appropriées, qui prennent en considération la nature grave de ces infractions.

Artikel 347bis van het Strafwetboek voorziet, in beginsel, in twintig tot dertig jaar opsluiting, in geval van verzachtende omstandigheden (vrijlating van de gijzelaar binnen vijf dagen, zonder dat aan het bevel of aan de voorwaarde is voldaan) in vijftien tot twintig jaar opsluiting en in geval van verzwarende omstandigheden (onherstelbare gevolgen voor de gijzelaar of lichamelijke foltering) in levenslange opsluiting. Er kan dus worden gesteld dat de straffen wel degelijk rekening houden met het ernstige karakter van bedoelde strafbare feiten.

3.3. Verplichtingen ten aanzien van de gijzelaars (artikel 3)

9. Naar luid van artikel 3, eerste lid, moeten de Staten in voorkomend geval alle maatregelen nemen die zij passend achten om het lot van de gijzelaars te verlichten, hun vrijlating te verzekeren en hun repatriëring te vergemakkelijken.

10. Overeenkomstig artikel 3, tweede lid, staan de Staten in voor de teruggave van de voorwerpen die als gevolg van de gijzeling in het bezit zijn gekomen van de dader.

11. Het betreft bepalingen die de Staten onderling binden, en waarvan de uitvoering geen enkele bijzondere interne maatregel vergt. De tenuitvoerlegging van die maatregelen berust bovenal op de nakoming door de verschillende Verdragsluitende Staten van hun internationale verplichtingen.

3.4. Voorkomen van misdrijven (artikel 4)

12. Krachtens artikel 4 moeten de Staten de nodige preventieve maatregelen nemen, inzonderheid «maatregelen om de onwettige activiteiten te verbieden van de personen, groepen of organisaties die aanmoedigen of aanzetten tot het verrichten van gijzelingshandelingen, deze organiseren of deze stellen».

13. Meer in het bijzonder wat het laatste punt betreft, kan worden gesteld dat ons strafrecht de gepaste wetbepalingen bevat, met name de artikelen 322 en volgende van het Strafwetboek die verenigen met het oogmerk om een aanslag te plegen op personen of op eigendommen strafbaar stellen, als ook de wet van 25 maart 1891 houdende bestraffing van de aanzetting tot het plegen van misdaden of wanbedrijven.

14. Artikel 4, b), voorziet eveneens in de uitwisseling van inlichtingen en in de coördinatie van administratieve preventieve en eventueel andere maatregelen.

L'article 347bis du Code pénal prévoit, en principe, la réclusion de vingt à trente ans; s'il y a une cause d'excuse atténuante (libération de l'otage dans les cinq jours sans exécution de l'ordre ou de la condition), la réclusion de quinze à vingt ans; en cas de circonstances aggravantes (conséquences irréparables pour l'otage ou tortures corporelles), la réclusion à perpétuité. Il semble qu'on puisse considérer que ces sanctions prennent bien en considération la nature grave des infractions visées.

3.3. Obligations à l'égard des otages (article 3)

9. L'article 3, paragraphe 1er, engage les États à prendre, le cas échéant, toutes les mesures appropriées pour améliorer le sort des otages, assurer leur libération et faciliter leur rapatriement.

10. L'article 3, paragraphe 2, engage les États à s'accorder la restitution des objets obtenus par l'auteur de l'infraction à l'occasion de celle-ci.

11. Il s'agit de dispositions à portée inter-étatique, en vue de l'exécution desquelles aucune mesure interne particulière ne s'impose. La mise en œuvre de ces mesures repose avant tout sur le respect par les différents États parties de leurs obligations internationales.

3.4. Prévention des infractions (article 4)

12. Les États sont tenus, en vertu de l'article 4, de prendre toutes les mesures préventives qui s'imposent, notamment celles tendant à interdire «les activités illégales des individus, des groupes et des organisations qui encouragent, fomentent, organisent ou commettent des actes de prise d'otages».

13. En ce qui concerne particulièrement ce dernier point, on peut considérer que notre droit pénal contient les dispositions légales appropriées. On pense essentiellement aux articles 322 et suivants du Code pénal sanctionnant l'association formée dans le but d'attenter aux personnes et aux propriétés, ainsi qu'à la loi du 25 mars 1891 portant répression de la provocation à commettre des crimes et des délits.

14. L'article 4, b), prévoit également un échange de renseignements et une coordination des mesures préventives administratives et autres qui seraient à prendre.

3.5. *Uitbreiding van de bevoegdheid van de interne rechtbanken (artikel 5)*

15. Artikel 5 verplicht de Staten hun bevoegdheid vast te leggen op grond van de volgende criteria:

a) territorialiteit: iedere Verdragsluitende Staat moet maatregelen nemen om zijn bevoegdheid vast te leggen tot kennisneming van een in artikel 1 vermeld misdrijf als dat misdrijf is begaan op zijn grondgebied of aan boord van in die Staat ingeschreven vaartuigen en luchtvaartuigen. In dat geval zijn de bepalingen van de Belgische wetten van toepassing, overeenkomstig artikel 3 van het Strafwetboek, artikel 36 van de wet van 27 juni 1937 houdende herziening van de wet van 16 november 1919 betreffende de reglementering der luchtvaart, en artikel 73 van de wet van 5 juni 1928 houdende herziening van het tucht- en strafwetboek voor de koopvaardij en de zeevisserij.

b) actieve persoonlijkheid: indien het misdrijf door een Belgische onderdaan in het buitenland werd gepleegd, is de Belgische rechter bevoegd ingevolge artikel 7 van de voorafgaande titel van het Wetboek van strafvordering, althans in geval van dubbele strafbaarstelling en indien het misdrijf gepleegd werd tegen een vreemdeling, na een klacht van de vreemdeling of van diens familie, ofwel na een officieel bericht van de Staat op het grondgebied waarvan het misdrijf werd gepleegd. In het geval van de misdrijven bedoeld in het Verdrag kan worden verondersteld dat het officieel bericht steeds wordt overgezonden.

Ingeval het misdrijf gepleegd werd door een statenloze persoon die in België verblijft, is de Belgische rechter evenwel niet op die enkele grond bevoegd. Die bepaling van het Verdrag is terzake echter niet onverenigbaar met de Belgische wet, aangezien de vastlegging van die bevoegdheidsgrond in het kader van het Verdrag slechts facultatief is. Het is niet wenselijk gebleken voor dat geval een bijzondere bevoegdheid in te voeren in het Belgisch recht. Voor het overige valt op te merken dat de uitbreiding van de extraterritoriale bevoegdheid van de rechter ten aanzien van personen die op het Belgisch grondgebied verblijven een aangelegenheid is die het kader van de goedkeuring van dit Verdrag in ruime mate overschrijdt.

c) bescherming: volgens het Verdrag moet iedere Staat die partij is bij het Verdrag zijn bevoegdheid vastleggen om kennis te nemen van de in artikel 1 vermelde misdrijven die zijn gepleegd met het oogmerk die Staat te dwingen een handeling te verrichten of zich daarvan te onthouden. In dat geval is de rechter volgens het Belgisch recht niet bevoegd. De Belgische rechter is alleen bevoegd om kennis te nemen van misdrijven tegen de belangen van de Staat in de gevallen omschreven in de artikelen 6, 1°, 2°, en 10, 1°, 2°, van de voorafgaande titel van het Wetboek van strafvordering (te weten de misdaden en wanbedrijven tegen de veiligheid van de Staat en tegen de openbare

3.5. *Extension des compétences des juridictions internes (article 5)*

15. L'article 5 oblige les États à établir leur compétence en fonction des critères suivants:

a) territorialité: tout État partie est tenu d'établir sa compétence pour connaître d'une infraction visée à l'article 1er, lorsque cette infraction a été commise sur son territoire, à bord d'un navire ou à bord d'un aéronef immatriculé dans ledit État. Les dispositions des lois belges s'appliquent dans ce cas, conformément à l'article 3 du Code pénal, à l'article 36 de la loi du 27 juin 1937 portant révision de la loi du 16 novembre 1919 relative à la réglementation de la navigation aérienne et à l'article 73 de la loi du 5 juin 1928 portant révision du code disciplinaire et pénal pour la marine marchande et la pêche maritime.

b) personnalité active: si l'infraction est commise par un ressortissant belge à l'étranger, le juge belge est compétent en vertu de l'article 7 du Titre préliminaire du Code de procédure pénale, pour autant qu'il y ait double incrimination et, si l'infraction a été commise contre un étranger, plainte de celui-ci ou de sa famille, ou avis officiel de l'État sur le territoire duquel l'infraction a été commise. Dans le cas des infractions visées par la Convention, on peut considérer que cet avis officiel sera toujours transmis.

Dans l'hypothèse où l'infraction est commise par un apatride résidant en Belgique, le juge belge ne sera, par contre, pas compétent pour ce seul motif. Cette disposition de la Convention n'est cependant pas incompatible avec la loi belge sur ce point, compte tenu du fait que l'établissement de ce chef de compétence n'est que facultatif dans le cadre de la Convention. Il n'a pas semblé opportun d'introduire une compétence spécifique dans le droit belge pour cette hypothèse. Il convient de faire observer, pour le surplus, que la question de l'extension de la compétence extraterritoriale du juge à l'égard des personnes résidant sur le territoire belge est une question qui dépasse largement le cadre de l'approbation de la présente Convention.

c) protection: la Convention impose à chaque État partie d'établir sa compétence pour connaître des infractions prévues à son article 1er, lorsque ces infractions ont été commises en vue de contraindre cet État à accomplir un acte quelconque ou à s'en abstenir. Le droit belge n'accorde pas compétence au juge dans ce type d'hypothèse. Les seuls cas dans lesquels le juge belge a compétence pour connaître d'infractions dirigées contre les intérêts de l'État sont les cas visés aux articles 6, 1°, 2°, et 10, 1°, 2°, du Titre préliminaire du Code de procédure pénale (c'est-à-dire les crimes et délits contre la sûreté de l'État et contre la foi publique). Une telle compétence doit être

trouw). Een dergelijke bevoegdheid moet in het Belgisch recht worden ingevoerd (zie infra, artikel 2 van het ontwerp van wet). Het ziet ernaar uit dat een aanpassing met algemene draagwijdte van artikel 12bis van de voorafgaande titel van het Wetboek van strafvordering houdende vastlegging van de bevoegdheid van de hoven en rechtbanken conform de internationale verplichtingen van België de meest adequate oplossing is.

d) passieve persoonlijkheid: volgens het Verdrag moet iedere Staat die partij is bij het Verdrag zijn bevoegdheid vastleggen om kennis te nemen van de in artikel 1 vermelde misdrijven indien de slachtoffers ervan onderdanen zijn van die Staat. Overeenkomstig artikel 10, 5°, van de voorafgaande titel van het Wetboek van strafvordering is de Belgische rechter thans reeds bevoegd indien het feit een misdaad is naar Belgisch recht (wat reeds het geval is voor gijzeling) en indien het feit krachtens de wetgeving van het land waar het gepleegd werd strafbaar is met een straf waarvan het maximum vijf jaar vrijheidsberoving overtreft (wat normaliter het geval is krachtens artikel 2 van het Verdrag).

e) universaliteit: krachtens artikel 5, tweede lid, van het Verdrag moeten de Staten hun bevoegdheid vastleggen om de toepassing van het beginsel *aut dedere aut judicare* mogelijk te maken. De Belgische rechter moet dus bevoegd zijn om kennis te nemen van de misdrijven waarop het Verdrag van toepassing is ingeval de vermoedelijke dader zich op het Belgisch grondgebied bevindt en België hem niet aan een van de ingevolge artikel 5, eerste lid, van het Verdrag bevoegde Staten uitlevert. Het gaat niet om een bevoegdheid door vertegenwoordiging, aangezien de bevoegdheid niet is onderworpen aan een formeel verzoek tot uitlevering, maar zij bestaat integendeel zodra de betrokkene op het Belgisch grondgebied wordt gevonden.

Thans geeft het Belgisch recht aan de rechter, algemeen beschouwd, niet een zo ruime bevoegdheid. Er bestaan alleen specifieke bepalingen goedgekeurd in het vooruitzicht van de bekrachtiging van andere internationale instrumenten die een gelijkaardige verplichting bevatten (inzonderheid de reeds genoemde Verdragen van 's Gravenhage en Montréal, of het Verdrag inzake beveiliging van kernmateriaal, tot stand gekomen te Wenen en te New York op 3 maart 1980; als gevolg van de bekrachtiging waarvan in de voorafgaande titel van het Wetboek van strafvordering een artikel 12bis is ingevoegd). Er moet in de reeds genoemde aanpassing van artikel 12bis worden voorzien om het Belgisch recht in overeenstemming te brengen met de tekst van het Verdrag.

3.6. Voorlopige hechtenis (artikel 6)

16. Artikel 6, eerste lid, voorziet in algemene termen in de voorlopige hechtenis van de vermoede-

introducee en droit belge. Une adaptation de portée générale de l'article 12bis du Titre préliminaire du Code de procédure pénale établissant la compétence des cours et tribunaux en conformité avec les engagements internationaux de la Belgique semble être la solution la plus adéquate.

d) personnalité passive: la Convention impose à chaque État partie d'établir sa compétence pour connaître les infractions visées à son article 1er, lorsqu'elles ont eu pour victimes des nationaux de cet État. Le juge belge est déjà compétent en vertu de l'article 10, 5°, du Titre préliminaire du Code de procédure pénale, si le fait constitue un crime en droit belge (ce qui est déjà le cas pour la prise d'otages) et s'il est punissable en vertu de la législation du pays où il a été commis d'une peine dont le maximum dépasse cinq ans de privation de liberté (ce qui sera normalement le cas en vertu de l'article 2 de la Convention).

e) universalité: l'article 5, paragraphe 2, de la Convention oblige les États à établir leur compétence aux fins de permettre l'application du principe *aut dedere aut judicare*. Le juge belge doit donc être compétent pour connaître des infractions couvertes par la Convention lorsque leur auteur présumé se trouve sur le territoire belge et où la Belgique ne l'extrade pas vers l'un des États compétents en vertu de l'article 5, paragraphe 1er, de la Convention. Il ne s'agit pas d'une compétence par représentation, dans la mesure où la compétence n'est pas subordonnée à une demande formelle d'extradition, mais existe au contraire dès que la personne est trouvée sur le territoire belge.

À l'heure actuelle, le droit belge ne donne pas, de manière générale, de compétence aussi étendue au juge. Seules existent des dispositions spécifiques adoptées en vue de la ratification d'autres instruments internationaux contenant le même type d'obligation (notamment les Conventions de La Haye et Montréal déjà citées, ou la Convention sur la protection physique des matières nucléaires, faite à Vienne et à New-York le 3 mars 1980, suite à la ratification de laquelle l'article 12bis avait été inséré dans le Titre préliminaire du Code de procédure pénale). Une adaptation de l'article 12bis, telle que susmentionnée, devrait répondre à la nécessaire mise en conformité du droit belge avec le texte de la Convention.

3.6. Détention provisoire (article 6)

16. L'article 6, paragraphe 1er, prévoit la détention provisoire de l'auteur présumé de l'infraction en

lijke dader van het misdrijf. Het tweede en zesde lid schrijven een uitwisseling van inlichtingen voor met betrekking tot de detentiemaatregelen genomen in het kader van het Verdrag. Het derde lid heeft betrekking op de rechten die aan de gedetineerde moeten worden toegekend, te weten de rechten bedoeld in artikel 36, § 1, b) en c), van het Verdrag van Wenen inzake consulaire verkeer van 24 april 1963, door België goedgekeurd bij de wet van 17 juli 1970.

3.7. Gegevens over de definitieve resultaten van de strafvordering (artikel 7)

17. Krachtens artikel 7 van het Verdrag brengt de Staat die de strafvervolgung heeft ingesteld het eindresultaat ter kennis van de Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties die de gegevens verder doorzendt.

3.8. Regel aut dedere aut judicare (artikel 8)

18. Ten einde in alle gevallen bestraffing te waarborgen, is in artikel 8 van het Verdrag bepaald dat de Staat op het grondgebied waarvan de vermoedelijke dader wordt aangetroffen twee mogelijkheden heeft: de betrokkene uitleveren dan wel de zaak voorleggen aan de bevoegde autoriteiten voor het instellen van de strafvordering.

19. Concreet gezien verlopen de zaken als volgt. Ofwel wordt het verzoek tot uitlevering gedaan door een Verdragsluitende Staat die bevoegd is krachtens een van de in artikel 5, eerste lid, opgesomde bevoegdheidsgronden. In dat geval beslist de aangezochte Staat de uitlevering al dan niet toe te staan. Als zij wordt geweigerd, draagt de aangezochte Staat de zaak over aan zijn gerechtelijke autoriteiten opdat zij terzake een besluit kunnen nemen «op dezelfde wijze als in het geval van een gewoon strafbaar feit van ernstige aard naar de wet van die Staat». Ofwel is geen enkel verzoek tot uitlevering gedaan. Die toestand kan zich gemakkelijk voordoen, ook al is de ene of de andere Verdragsluitende Staat rechtstreeks bij de gijzeling betrokken. De uitlevering kan immers onmogelijk zijn, gelet op de algemene beginselen van de uitlevering, inzonderheid op het beginsel van niet-uitlevering van nationale onderdanen in de continentale Staten. Het is ook mogelijk dat de uitlevering tot praktische en procedurele problemen leidt (omdat de betrokkene wegens andere feiten nog een lange vrijheidsstraf moet uitzitten, of omdat er samenhang is met een ernstiger strafbaar feit gepleegd op het grondgebied van de Staat waar de betrokkene is gevonden). In dat geval moet de Staat op het grondgebied waarvan de persoon zich bevindt de zaak automatisch voorleggen aan zijn gerechtelijke autoriteiten, zodat zij terzake een besluit kunnen nemen «op dezelfde wijze als in het geval van een gewoon strafbaar feit van ernstige aard naar de wet van die Staat». Er moet evenwel worden opgemerkt dat laatstgenoemde Staat

termes généraux. Les alinéas 2 et 6 prescrivent un échange d'informations à propos des mesures de détention prises dans le cadre de la Convention. L'alinéa 3 énonce les droits qui doivent être reconnus au détenu. Ces droits sont ceux prévus par l'article 36, § 1 b) et c), de la Convention de Vienne sur les relations consulaires, du 24 avril 1963, approuvée par la Belgique par la loi du 17 juillet 1970.

3.7. Informations sur les résultats définitifs de l'action pénale (article 7)

17. En vertu de l'article 7 de la Convention, l'État qui a engagé des poursuites pénales en fait connaître les résultats définitifs au Secrétariat général des Nations unies qui répercute l'information.

3.8. Règle aut dedere aut judicare (article 8)

18. Afin d'assurer que la répression puisse bien s'exercer dans tous les cas, la Convention dispose, en son article 8, que l'État sur le territoire duquel l'auteur présumé de l'infraction est découvert a le choix entre deux attitudes: extraditer la personne ou soumettre l'affaire à ses autorités compétentes pour l'exercice de l'action pénale.

19. Concrètement, la question se présente de la manière suivante. Soit une demande d'extradition est faite par un État partie à la Convention, compétent en vertu d'un de chefs de compétence énumérés à l'article 5, paragraphe 1er, dans ce cas, l'État requis décide d'accorder ou non l'extradition; si l'extradition est refusée, l'État requis transmet l'affaire à ses autorités judiciaires afin que celles-ci prennent une décision à propos du dossier, «dans les mêmes conditions que pour toute infraction de droit commun de nature grave conformément aux lois de cet État». Soit aucune demande d'extradition n'a été formulée. Cette situation peut fort bien se présenter, même si la prise d'otage concerne directement l'un ou l'autre État partie à la Convention. Il se peut en effet notamment que l'extradition soit impossible, compte tenu des principes généraux de l'extradition et notamment du principe de la non-extradition des nationaux, en ce qui concerne les États continentaux; il se peut également que l'extradition se heurte à des obstacles pratiques et procéduraux (parce que l'intéressé doit encore subir une peine privative de liberté de longue durée à raison d'autres faits, ou parce qu'il y a connexité avec un fait plus grave commis sur le territoire de l'État où a été trouvé l'intéressé). Dans cette hypothèse, l'État sur le territoire duquel se trouve la personne sera tenu automatiquement de transmettre l'affaire à ses autorités judiciaires, afin qu'elles prennent une décision à propos du dossier «dans les mêmes conditions que pour toute infraction de droit commun de nature grave conformément aux lois de cet État». Il faut

niet helemaal uit eigen beweging zal handelen, maar steeds op basis van informatie vanwege een andere Staat — hoogstwaarschijnlijk de Staat *loci delicti commissi* — hetzij door middel van een verzoek tot voorlopige aanhouding uitgaande van Interpol, hetzij op grond van een aangifte van de feiten met het oog op vervolging.

Meer in het algemeen moet worden onderstreept dat in beide gevallen de Staat die weigert uit te leveren slechts een enkele verplichting heeft, namelijk de voorlegging van de zaak aan de voor strafvervolging bevoegde autoriteiten. In België wordt die taak volbracht door het openbaar ministerie, dat moet oordelen of het wenselijk is te vervolgen (op dezelfde wijze als in geval van ieder ernstig misdrijf naar de Belgische wetten).

20. Die bepaling is volledig in overeenstemming met het Belgisch recht en is trouwens reeds van toepassing op andere misdrijven die door andere internationale verdragen (onder meer de reeds genoemde verdragen) strafbaar zijn gesteld.

21. Krachtens artikel 8, tweede lid, wordt aan de vervolgte persoon een eerlijke behandeling gewaarborgd in alle stadia van de procedure. Die behandeling wordt hem hoe dan ook gewaarborgd door het Belgisch recht.

3.9. *Humanitaire clause (artikel 9)*

22. Artikel 9 bevat een zogenaamde «humanitaire» clause conform artikel 2bis van de wet van 15 maart 1874 op de uitleveringen.

23. Deze bepaling is evenwel ruimer opgevat in zoverre zij uitlevering evenmin toestaat ingeval «de positie van die persoon ongunstig dreigt te worden beïnvloed omdat geen contact tussen hem en de bevoegde autoriteiten van de Staat die gerechtigd is rechten van bescherming uit te oefenen, kan plaatsvinden».

Die aanvullende bepaling is evenwel niet onverenigbaar met het Belgisch recht. Enerzijds is uitlevering naar Belgisch recht (artikel 1 van de wet van 15 maart 1874) een mogelijkheid en geen verplichting. Anderzijds en op internationaal vlak voorziet artikel 9, tweede lid, van het Verdrag uitdrukkelijk erin dat de bepalingen in alle uitleveringsverdragen, van toepassing tussen de Staten die partij zijn bij dit Verdrag, op dat stuk worden gewijzigd voor zover zij onverenigbaar zijn met dit Verdrag. In artikel 10 is eveneens gesteld dat indien terzake geen bilaterale overeenkomst van toepassing is, het Verdrag zelf de juridische basis vormt voor uitlevering van personen tussen de Verdragsluitende Staten. In die omstandigheden kan België in dat geval op grond van het Ver-

drag, maar ook op grond van het Verdrag, op dat stuk worden gewijzigd voor zover zij onverenigbaar zijn met dit Verdrag. In artikel 10 is eveneens gesteld dat indien terzake geen bilaterale overeenkomst van toepassing is, het Verdrag zelf de juridische basis vormt voor uitlevering van personen tussen de Verdragsluitende Staten. In die omstandigheden kan België in dat geval op grond van het Ver-

drag, maar ook op grond van het Verdrag, op dat stuk worden gewijzigd voor zover zij onverenigbaar zijn met dit Verdrag. In artikel 10 is eveneens gesteld dat indien terzake geen bilaterale overeenkomst van toepassing is, het Verdrag zelf de juridische basis vormt voor uitlevering van personen tussen de Verdragsluitende Staten. In die omstandigheden kan België in dat geval op grond van het Ver-

drag, maar ook op grond van het Verdrag, op dat stuk worden gewijzigd voor zover zij onverenigbaar zijn met dit Verdrag. In artikel 10 is eveneens gesteld dat indien terzake geen bilaterale overeenkomst van toepassing is, het Verdrag zelf de juridische basis vormt voor uitlevering van personen tussen de Verdragsluitende Staten. In die omstandigheden kan België in dat geval op grond van het Ver-

drag, maar ook op grond van het Verdrag, op dat stuk worden gewijzigd voor zover zij onverenigbaar zijn met dit Verdrag. In artikel 10 is eveneens gesteld dat indien terzake geen bilaterale overeenkomst van toepassing is, het Verdrag zelf de juridische basis vormt voor uitlevering van personen tussen de Verdragsluitende Staten. In die omstandigheden kan België in dat geval op grond van het Ver-

3.9. *Clause humanitaire (article 9)*

22. L'article 9 énonce une clause dite «humanitaire» qui est conforme à l'article 2bis de la loi du 15 mars 1874 sur les extraditions.

23. Cette disposition est cependant plus large dans la mesure où elle n'autorise pas non plus l'extradition dans le cas où «la position de la personne risque de subir un préjudice pour la raison que les autorités compétentes de l'État ayant qualité pour exercer les droits de protection ne peuvent communiquer avec elle.»

Cette disposition supplémentaire n'est cependant pas incompatible avec le droit belge. En effet, d'une part, l'extradition est une faculté et non une obligation, au regard du droit belge (article 1 de la loi du 15 mars 1874). D'autre part, au niveau international, l'article 9, paragraphe 2, de la Convention prévoit explicitement que les dispositions de tous les traités applicables entre États parties sont modifiés sur ce point, dans la mesure où ils sont incompatibles avec la Convention. L'article 10 prévoit également qu'à défaut de dispositions conventionnelles bilatérales applicables, c'est la Convention elle-même qui constituera la base juridique pour les relations extraditionnelles entre les États parties. Dans ces conditions, la Belgique sera fondée à refuser l'extradition dans ce

drag uitlevering weigeren, zonder dat dit punt evenwel in de Belgische wetgeving moet worden ingevoegd.

3.10. Voorschriften inzake uitlevering (artikel 10)

24. Artikel 10 bevat de voorschriften betreffende de uitlevering die gebruikelijk zijn in de internationale verdragen betreffende uitlevering. Er moet worden onderstreept dat het eerste lid, krachtens welk «de in artikel 1 vermelde strafbare feiten geacht worden in ieder uitleveringsverdrag dat tussen de Verdragsluitende Staten bestaat te zijn begrepen als uitleveringsdelicten», bijzonder nuttig zal zijn voor België en wel omdat de meeste van onze bilaterale betrekkingen op het stuk van de uitlevering geregeld worden door verdragen die een lijst van strafbare feiten bevatten waarin het misdrijf van gijzeling niet is opgenomen, aangezien het slechts door de wet van 2 juli 1975 in het Belgische recht is ingevoerd. Thans is uitlevering wegens gijzeling naar Belgisch recht slechts mogelijk met toepassing van voornoemde Verdragen van Genève, van voornoemd Verdrag van 's Gravenhage en van het Europees Verdrag tot bestrijding van terrorisme van 27 januari 1977 (alleen ten aanzien van de Staten die het in artikel 13 omschreven voorbehoud niet hebben gemaakt, althans wat dat misdrijf betreft), en van het Europees Uitleveringsverdrag van 13 december 1957, dat in 1997 door België is bekrachtigd.

3.11. Voorschriften inzake wederzijdse rechtshulp (artikel 11)

25. Artikel 11 komt overeen met de gebruikelijke bepalingen inzake rechtshulp in strafzaken en doet geen afbreuk aan de op dat vlak door de Staten gesloten verdragen.

3.12. Beperkingen van het toepassingsgebied van het Verdrag (artikelen 12 tot 15)

3.12.1. De Verdragen van Genève en de Aanvullende Protocollen erbij

26. In artikel 12 is gesteld dat wanneer de gijzeling plaatsvindt in de context van een gewapend conflict, voornoemde instrumenten van toepassing zullen zijn, met uitzondering van het Internationaal Verdrag tegen het nemen van gijzelaars, voor zover die instrumenten in dat concrete geval de verplichting opleggen om de dader van de gijzeling te vervolgen of uit te leveren.

27. Het ziet ernaar uit dat dit onderscheid vooral een politieke en retorische draagwijdte heeft want het misdrijf zal immers in ieder geval worden beteugeld. In sommige gevallen, wanneer het een ernstige inbreuk betekent op de Verdragen en Protocollen van

cas, sur base de la Convention, sans que ce point doive être énoncé dans la loi belge.

3.10. Règles de l'extradition (article 10)

24. On trouve à l'article 10 les règles, classiques dans les conventions internationales en matière pénale, relatives à l'extradition. On peut noter que l'alinéa 1 qui dispose que «les infractions prévues à l'article premier sont de plein droit comprises comme cas d'extradition dans tout traité conclu entre États parties» sera particulièrement utile pour la Belgique, dans la mesure où la majorité de nos relations bilatérales en matière d'extradition sont régies par des traités à liste d'infractions, lesquels ne contiennent pas l'infraction de prise d'otages, qui n'a été introduite en droit belge que par une loi du 2 juillet 1975. L'extradition pour prise d'otages n'est possible à l'heure actuelle en droit belge qu'en application des Conventions de Genève précitées, de la Convention de La Haye précitée, de la Convention européenne pour la répression du terrorisme, du 27 janvier 1977 (seulement à l'égard des États qui n'ont pas fait la réserve prévue à l'article 13, tout au moins en ce qui concerne cette infraction) et de la Convention européenne d'extradition, du 13 décembre 1957, ratifiée par la Belgique en 1997.

3.11. Règles d'entraide judiciaire (article 11)

25. L'article 11 correspond aux dispositions classiques relatives à l'entraide judiciaire en matière pénale. Il ne modifie rien aux traités conclus par les États sur ce point.

3.12. Limitations du champ d'application de la Convention (articles 12 à 15)

3.12.1. Les Conventions de Genève et leurs Protocoles additionnels (article 12)

26. L'article 12 prévoit que lorsque la prise d'otages a lieu dans le contexte d'un conflit armé, ce seront ces instruments qui seront applicables, à l'exclusion de la Convention internationale contre la prise d'otages, pour autant toutefois que ces instruments imposent, dans le cas concret, de poursuivre ou de livrer l'auteur de la prise d'otages.

27. Cette distinction semble avoir une portée essentiellement politique et rhétorique; en effet, dans tous les cas, l'infraction sera réprimée: dans certains cas, lorsqu'il s'agira d'une infraction grave aux Conventions de Genève ou aux Protocoles addition-

Genève, zal zulks geschieden op grond van die instrumenten, en in de andere gevallen op grond van dit Verdrag.

28. In verband met de grondslag van dat onderscheid blijkt er voor België geen probleem te rijzen, aangezien ons land de twee Aanvullende Protocollen bij de Verdragen van Genève bekrachtigd heeft.

3.12.2. Uitsluiting van zuiver interne gijzelingen (artikel 13)

29. Naar luid van artikel 13 ressorteren zuiver interne gijzelingen niet onder het toepassingsgebied van het Verdrag. Die uitsluiting is logisch. Er moet evenwel worden opgemerkt dat de strekking ervan zeer beperkt is, in zoverre de aanwezigheid van een enkel extern bestanddeel volstaat opdat de gijzeling onder de toepassing van het Verdrag valt, ook al is ze voor het overige zuiver intern.

3.12.3. Eerbiediging van de territoriale integriteit en van de politieke onafhankelijkheid (artikel 14)

30. In artikel 14 wordt herinnerd aan de klassieke regel van het internationaal publiekrecht die voortvloeit uit het beginsel van de soevereiniteit van de Staten.

3.12.4. De verdragen in verband met het asielrecht (artikel 15)

31. Krachtens artikel 15 blijft het bepaalde in de asielverdragen waardoor de Verdragsluitende Staten reeds zijn gebonden onverkort van kracht.

3.13. Vreedzameregelingvangeschillen(artikel 16)

32. Krachtens artikel 16 worden geschillen tussen Staten inzake de uitlegging of de toepassing van het Verdrag beslecht door onderhandelingen of, indien zulks niet mogelijk is, door arbitrage. In geval de arbitrage niet slaagt, kan een van de Verdragsluitende Partijen het geschil voorleggen aan het Internationaal Gerechtshof, behalve als een betrokken Staat een andersluidende verklaring heeft afgelegd.

3.14. Slotbepalingen (artikel 17)

3.14.1. Ondertekening, bekrachtiging en toetreding (artikel 17)

33. Artikel 17 stelt het Verdrag open voor ondertekening, bekrachtiging en toetreding. België heeft het Verdrag op 3 januari 1980 ondertekend, maar moet het bekrachtigen om door de tekst te zijn gebonden.

3.14.2. Inwerkingtreding (artikel 18)

34. Met toepassing van artikel 18, is het Internationaal Verdrag tegen het nemen van gijzelaars op internationaal vlak in werking getreden op 3 juni 1983.

nels, ce sera en vertu de ces instruments; dans les autres cas, ce sera en vertu de la présente Convention.

28. En ce qui concerne le fondement de la distinction, il ne semble pas qu'il fasse problème pour la Belgique, puisque la Belgique a ratifié les deux Protocoles additionnels aux Conventions de Genève.

3.12.2. L'absence d'élément d'extranéité (article 13)

29. L'article 13 exclut les prises d'otages purement internes du champ d'application de la Convention. Cette exclusion est logique. Il faut faire observer que sa portée est très réduite cependant, dans la mesure où la présence d'un seul élément d'extranéité suffira à faire entrer la prise d'otages dans le cadre de la Convention, même si cette prise d'otages a par ailleurs une portée purement interne.

3.12.3. Le respect de l'intégrité territoriale et de l'indépendance politique (article 14)

30. L'article 14 rappelle la règle classique de droit international public, conséquence du principe de la souveraineté des États.

3.12.4. Les traités sur le droit d'asile (article 15)

31. En vertu de l'article 15, la présente Convention n'affecte pas les dispositions des traités sur l'asile liant déjà les États parties.

3.13. Règlement pacifique des différends (article 16)

32. L'article 16 prévoit que les différends relatifs à l'interprétation ou à l'application de la Convention, survenus entre États parties, se règlent par voie de négociation, ou à défaut, par voie d'arbitrage. En cas d'échec de la voie arbitrale, l'un des États parties au conflit peut saisir la Cour internationale de Justice, sauf déclaration contraire d'un État concerné.

3.14. Clauses finales (article 17)

3.14.1. Signature, ratification et adhésion (article 17)

33. L'article 17 ouvre la Convention à la signature, à la ratification et à l'adhésion. La Belgique ayant signé la Convention le 3 janvier 1980, elle devra procéder à ratification pour être liée par son texte.

3.14.2. Entrée en vigueur (article 18)

34. En application de l'article 18, la Convention internationale contre la prise d'otages est entrée en vigueur sur le plan international le 3 juin 1983.

35. Ten aanzien van België treedt het in werking op de dertigste dag na de nederlegging van onze akte van bekrachtiging.

3.14.3. Opzegging (artikel 19)

36. Artikel 19 van het Verdrag voorziet in de mogelijkheid voor de Staten die partij erbij zijn om het op te zeggen. De opzegging wordt evenwel slechts van kracht een jaar na de kennisgeving ervan aan de Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties.

3.14.4. Gelijkelijk authentieke talen en aanwijzingen van de depositaris (artikel 20)

37. Artikel 20 strekt onder meer ertoe de Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties aan te wijzen als depositaris van dit Verdrag.

*
* *

Tot zover, dames en heren, de overwegingen waartoe dit ontwerp van wet aanleiding geeft.

De minister van Buitenlandse Zaken,

Erik DERYCKE.

De minister van Justitie,

Tony VAN PARYS.

35. Elle entrera en vigueur à l'égard de la Belgique le trentième jour après le dépôt de notre instrument de ratification.

3.14.3. Dénonciation (article 19)

36. L'article 19 de la Convention prévoit la possibilité pour les États parties de la dénoncer. Toutefois, celle-ci ne sortira ses effets qu'un an après la notification de la dénonciation au Secrétaire général des Nations unies.

3.14.4. Langues faisant foi et désignation du dépositaire (article 20)

37. L'article 20 a notamment pour objet de désigner le Secrétaire général des Nations unies en tant que dépositaire du présent instrument.

*
* *

Telles étaient, mesdames, messieurs, les considérations qu'appelait le présent projet de loi d'assentiment.

Le ministre des Affaires étrangères,

Erik DERYCKE.

Le ministre de la Justice,

Tony VAN PARYS.

WETSONTWERP

ALBERT II,

Koning der Belgen,

Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen,
ONZE GROET.

Op de voordracht van Onze minister van Buitenlandse Zaken en van Onze minister van Justitie,

HEBBEN WIJ BESLOTEN EN BESLUITEN WIJ:

Onze minister van Buitenlandse Zaken en Onze minister van Justitie zijn gelast het ontwerp van wet, waarvan de tekst hierna volgt, in Onze naam aan de Wetgevende Kamers voor te leggen en bij de Senaat in te dienen:

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 77 van de Grondwet.

Art. 2

Het Internationaal Verdrag tegen het nemen van gijzelaars, opgemaakt te New York op 17 december 1979, zal volkomen gevolg hebben.

Gegeven te Brussel, 29 september 1998.

ALBERT

Van Koningswege:

De minister van Buitenlandse Zaken,

Erik DERYCKE.

De minister van Justitie,

Tony VAN PARYS.

PROJET DE LOI

ALBERT II,

Roi des Belges,

À tous, présents et à venir,
SALUT.

Sur la proposition de Notre ministre des Affaires étrangères et de Notre ministre de la Justice,

NOUS AVONS ARRÊTÉ ET ARRÊTONS:

Notre ministre des Affaires étrangères et Notre ministre de la Justice sont chargés de présenter, en Notre nom, aux Chambres législatives et de déposer au Sénat, le projet de loi dont la teneur suit:

Article premier

La présente loi règle une matière visée à l'article 77 de la Constitution.

Art. 2

La Convention internationale contre la prise d'otages, faite à New York le 17 décembre 1979, sortira son plein et entier effet.

Donné à Bruxelles, le 29 septembre 1998.

ALBERT

Par le Roi:

Le ministre des Affaires étrangères,

Erik DERYCKE.

Le ministre de la Justice

Tony VAN PARYS.

INTERNATIONAAL VERDRAG**tegen het nemen van gijzelaars**

De Staten die partij zijn bij dit Verdrag,

Indachtig de doelstellingen en beginselen, vervat in het Handvest van de Verenigde Naties, betreffende de handhaving van de internationale vrede en veiligheid en de bevordering van vriendschappelijke betrekkingen en samenwerking tussen Staten,

In het bijzonder erkennende dat een ieder recht heeft op leven, vrijheid en veiligheid van zijn persoon, zoals vermeld in de Universele Verklaring van de rechten van de mens en het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten,

Opnieuw bevestigende het beginsel van gelijke rechten en zelfbeschikking der volken, zoals vastgelegd in het Handvest van de Verenigde Naties en de Verklaring inzake de beginselen van het volkenrecht betreffende vriendschappelijke betrekkingen en samenwerking tussen de Staten overeenkomstig het Handvest van de Verenigde Naties, alsmede in andere daarop betrekking hebbende resoluties van de Algemene Vergadering,

Overwegende dat het nemen van gijzelaars een misdaad is die de internationale gemeenschap met diepe zorg vervult, en dat een ieder die een gijzelingshandeling pleegt overeenkomstig het bepaalde in dit Verdrag hetzij dient te worden vervolgd, hetzij dient te worden uitgeleverd,

Ervan overtuigd dat het dringend noodzakelijk is internationale samenwerking tussen Staten te ontwikkelen bij het ontwerpen en aannemen van doeltreffende maatregelen ter voorkoming, vervolging en bestrafing van alle gijzelingshandelingen als uittingen van internationaal terrorisme,

Zijn overeengekomen als volgt:

Artikel 1

1. Een ieder die een andere persoon (hierna te noemen de «gijzelaar») overmeestert of van zijn vrijheid berooft en dreigt te doden, te verwonden of van zijn vrijheid beroofd te houden ten einde een derde, te weten een Staat, een internationale intergouvernementele organisatie, een natuurlijke persoon of een rechtspersoon, dan wel een groep personen, te dwingen een handeling te verrichten of zich te onthouden van het verrichten daarvan als al dan niet uitdrukkelijke voorwaarde voor de vrijlating van de gijzelaar, pleegt het misdrijf van gijzeling in de zin van dit Verdrag.

2. Een ieder die:

(a) een poging doet tot het plegen van een gijzelingshandeling of

(b) daaraan deelneemt als medeplichtige van iemand die een gijzelingshandeling pleegt of een poging daartoe doet,

begaat voor de toepassing van dit Verdrag eveneens een strafbaar feit.

Artikel 2

Iedere Staat die partij is bij dit Verdrag stelt de in artikel 1 vermelde feiten strafbaar met passende straffen, rekening houdend met het ernstige karakter van deze feiten.

CONVENTION INTERNATIONALE**contre la prise d'otages**

Les États parties à la présente Convention,

Ayant présents à l'esprit les buts et principes de la Charte des Nations Unies concernant le maintien de la paix et de la sécurité internationales et le développement des relations amicales et de la coopération entre les États,

Reconnaissant en particulier que chacun a droit à la vie, à la liberté et à la sécurité de sa personne ainsi qu'il est prévu dans la Déclaration universelle des droits de l'homme et dans le Pacte international relatif aux droits civils et politiques,

Réaffirmant le principe de l'égalité de droits des peuples et de leur droit à disposer d'eux-mêmes consacré dans la Charte des Nations Unies et dans la Déclaration relative aux principes du droit international touchant les relations amicales et la coopération entre les États conformément à la Charte des Nations Unies, ainsi que dans les autres résolutions pertinentes de l'Assemblée générale,

Considérant que la prise d'otages est un délit qui préoccupe gravement la communauté internationale et que, conformément aux dispositions de la présente Convention, quiconque commet un acte de prise d'otages doit être poursuivi ou extradé,

Convaincus de la nécessité urgente de développer une coopération internationale entre les États en ce qui concerne l'élaboration et l'adoption de mesures efficaces destinées à prévenir, réprimer et punir tous les actes de prise d'otages en tant que manifestations du terrorisme international,

Sont convenus de ce qui suit:

Article premier

1. Commet l'infraction de prise d'otages au sens de la présente Convention, quiconque s'empare d'une personne (ci-après dénommée «otage»), ou la détient et menace de la tuer, de la blesser ou de continuer à la détenir afin de contraindre une tierce partie, à savoir un État, une organisation internationale intergouvernementale, une personne physique ou morale ou un groupe de personnes, à accomplir un acte quelconque ou à s'en abstenir en tant que condition explicite ou implicite de la libération de l'otage.

2. Commet également une infraction aux fins de la présente Convention, quiconque:

a) Tente de commettre un acte de prise d'otages ou

b) Se rend complice d'une personne qui commet ou tente de commettre un acte de prise d'otages.

Article 2

Tout État partie réprime les infractions prévues à l'article premier de peines appropriées qui prennent en considération la nature grave de ces infractions.

Artikel 3

1. De Staat die partij is bij dit Verdrag en op wiens grondgebied de gijzelaar door de dader wordt vastgehouden, neemt alle maatregelen die hij passend acht om de toestand van de gijzelaar te verlichten, in het bijzonder om zijn vrijlating te verzekeren, en na zijn vrijlating, in voorkomend geval, zijn vertrek te vergemakkelijken.

2. Indien een voorwerp dat de dader als gevolg van de gijzeling heeft verkregen in het bezit komt van een Staat die partij is bij dit Verdrag, geeft die Staat dat voorwerp zo spoedig mogelijk terug aan de gijzelaar of de in artikel 1 bedoelde derde, naar gelang het geval, dan wel aan de in aanmerking komende autoriteiten van die derde.

Artikel 4

De Staten die partij zijn bij dit Verdrag werken samen ter voorkoming van de in artikel 1 vermelde strafbare feiten, in het bijzonder door:

(a) alle mogelijke maatregelen te nemen om te voorkomen dat op hun onderscheiden grondgebieden voorbereidingen worden getroffen voor het begaan van die strafbare feiten binnen of buiten hun grondgebied, met inbegrip van maatregelen om te verbieden dat op hun grondgebied onwettige activiteiten plaatsvinden door personen, groepen of organisaties die aanmoedigingen of aanzetten tot het verrichten van gijzelingshandelingen, deze organiseren of deze uitvoeren;

(b) inlichtingen uit te wisselen en administratieve en andere maatregelen, naar gelang het geval, ter voorkoming van het begaan van deze strafbare feiten te coördineren.

Artikel 5

1. Iedere Staat die partij is bij dit Verdrag neemt de maatregelen die nodig zijn om zijn bevoegdheid vast te leggen tot kennisgeving van de in artikel 1 vermelde strafbare feiten die worden begaan:

(a) op zijn grondgebied of aan boord van vaartuigen of luchtvaartuigen, ingeschreven in die Staat;

(b) door zijn onderdanen of, indien die Staat dat gewent acht, door staatlozen die hun gewone verblijfplaats op zijn grondgebied hebben;

(c) met het oogmerk die Staat te dwingen een handeling te verrichten of zich te onthouden van het verrichten daarvan; of

(d) met betrekking tot een gijzelaar die onderdaan van die Staat is, indien die Staat dat gewent acht.

2. Evenzo neemt iedere Staat die partij is bij dit Verdrag de maatregelen die nodig zijn om zijn bevoegdheid tot kennisneming vast te leggen ten aanzien van de in artikel 1 vermelde strafbare feiten in de gevallen waarin de vermoedelijke dader zich op zijn grondgebied bevindt en die Staat hem niet aan een van de in het eerste lid van dit artikel vermelde Staten uitlevert.

3. Dit Verdrag sluit geen enkele bevoegdheid in strafzaken uit, die wordt uitgeoefend krachtens de nationale wet.

Artikel 6

1. Iedere Staat die partij is bij dit Verdrag en op het grondgebied waarvan de vermoedelijke dader zich bevindt, neemt deze overeenkomstig zijn wetten in hechtenis indien hij oordeelt dat de

Article 3

1. L'État partie sur le territoire duquel l'otage est détenu par l'auteur de l'infraction prend toutes mesures qu'il juge appropriées pour améliorer le sort de l'otage, notamment pour assurer sa libération et, au besoin, faciliter son départ après sa libération.

2. Si un objet obtenu par l'auteur de l'infraction du fait de la prise d'otages vient à être détenu par un État partie, ce dernier le restitue dès que possible à l'otage ou à la tierce partie visée à l'article premier, selon le cas, ou à leurs autorités appropriées.

Article 4

Les États parties collaborent à la prévention des infractions prévues à l'article premier, notamment:

a) En prenant toutes les mesures possibles afin de prévenir la préparation, sur leurs territoires respectifs, de ces infractions destinées à être commises à l'intérieur ou en dehors de leur territoire, y compris des mesures tendant à interdire sur leur territoire les activités illégales des individus, des groupes et des organisations qui encouragent, fomentent, organisent ou commettent des actes de prise d'otages;

b) En échangeant des renseignements et en coordonnant les mesures administratives et autres à prendre, le cas échéant, afin de prévenir la perpétration de ces infractions.

Article 5

1. Tout État partie prend les mesures nécessaires pour établir sa compétence aux fins de connaître des infractions prévues à l'article premier, qui sont commises:

a) Sur son territoire ou à bord d'un navire ou d'un aéronef immatriculé dans ledit État;

b) Par l'un quelconque de ses ressortissants, ou, si cet État le juge approprié, par les apatrides qui ont leur résidence habituelle sur son territoire;

c) Pour le contraindre à accomplir un acte quelconque ou à s'en abstenir; ou

d) À l'encontre d'un otage qui est ressortissant de cet État lorsque ce dernier le juge approprié.

2. De même, tout État partie prend les mesures nécessaires pour établir sa compétence aux fins de connaître des infractions prévues à l'article premier dans le cas où l'auteur présumé de l'infraction se trouve sur son territoire et où l'État ne l'extrade pas vers l'un quelconque des États visés au paragraphe 1 du présent article.

3. La présente Convention n'exclut pas une compétence pénale exercée en vertu de la législation interne.

Article 6

1. S'il estime que les circonstances le justifient, tout État partie sur le territoire duquel se trouve l'auteur présumé de l'infraction assure, conformément à sa législation, la détention de cette

omstandigheden zulks wettigen of neemt andere maatregelen om de aanwezigheid van de vermoedelijke dader te verzekeren gedurende de tijd die nodig is om een strafrechtelijke procedure of een uitleveringsprocedure tegen hem te kunnen aanvangen. Die Staat stelt onmiddellijk een vooronderzoek naar de feiten in.

2. De voorlopige hechtenis of de andere in het eerste lid van dit artikel bedoelde maatregelen worden onverwijld, rechtstreeks of door tussenkomst van de Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties, ter kennis gebracht van:

- (a) de Staat waar het strafbare feit werd gepleegd;
- (b) de Staat tegen wie de dwang of de poging daartoe was gericht;
- (c) de Staat waarvan, de natuurlijke persoon of rechtspersoon tegen welke de dwang of de poging daartoe was gericht onderdaan is, of waar deze persoon gevestigd is
- (d) de Staat waarvan de gijzelaar onderdaan is of op wiens grondgebied deze zijn gewone verblijfplaats heeft;
- (e) de Staat waarvan de vermoedelijke dader onderdaan is of, indien deze staatloos is, de Staat op wiens grondgebied deze zijn gewone verblijfplaats heeft»
- (f) de internationale intergouvernementele organisatie tegen welke de dwang of de poging daartoe was gericht;
- (g) alle andere betrokken Staten.

3. Iedere persoon ten aanzien van wie de in het eerste lid van dit artikel bedoelde maatregelen worden genomen, heeft het recht:

- (a) onverwijld in contact te treden met de dichtstbijzijnde bevoegde vertegenwoordiger van de Staat waarvan hij onderdaan is of die anderszins is gerechtigd een zodanig contact te onderhouden of, indien hij staatloos is, van de Staat op wiens grondgebied hij zijn gewone verblijfplaats heeft;
- (b) bezoek te ontvangen van een vertegenwoordiger van die Staat.

4. De in het derde lid van dit artikel bedoelde rechten worden uitgeoefend overeenkomstig de wetten en voorschriften van de Staat op het grondgebied waarvan de vermoedelijke dader zich bevindt, op voorwaarde dat deze wetten en voorschriften het mogelijk maken dat de doeleinden met het oog waarop de in het derde lid van dit artikel vervatte rechten zijn verleend, volledig worden verwezenlijkt.

5. Het bepaalde in het derde en vierde lid van dit artikel laat het recht van iedere staat die partij is bij dit Verdrag en die aanspraak maakt op bevoegdheid overeenkomstig artikel 5, eerste lid, letter b, onverlet om het Internationale Comité van het Rode Kruis uit te nodigen met de vermoedelijke dader in contact te treden en deze te bezoeken.

6. De Staat die het in het eerste lid van dit artikel voorziene vooronderzoek naar de feiten instelt, bericht zijn conclusies terstond aan de in het tweede lid van dit artikel bedoelde Staten of organisatie en geeft aan of hij voornemens is zijn rechtsmacht uit te oefenen.

Artikel 7

De Staat die partij is bij dit Verdrag en waar de vermoedelijke dader wordt vervolgd, brengt, overeenkomstig zijn wetten, het eindresultaat van de strafzaak ter kennis van de Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties, die de gegevens doorzendt aan de andere betrokken Staten en aan de betrokken internationale intergouvernementele organisaties.

personne ou prend toutes autres mesures nécessaires pour s'assurer de sa personne, pendant le délai nécessaire à l'engagement de poursuites pénales ou d'une procédure d'extradition. Cet État partie devra procéder immédiatement à une enquête préliminaire en vue d'établir les faits.

2. La détention ou les autres mesures visées au paragraphe 1 du présent article sont notifiées sans retard directement ou par l'entremise du Secrétaire général de l'Organisation des Nations Unies:

- a) À l'État où l'infraction a été commise;
- b) À l'État qui a fait l'objet de la contrainte ou de la tentative de contrainte;
- c) À l'État dont la personne physique ou morale qui a fait l'objet de la contrainte ou de la tentative de contrainte a la nationalité;
- d) À l'État dont l'otage a la nationalité ou sur le territoire duquel il a sa résidence habituelle;
- e) À l'État dont l'auteur présumé de l'infraction a la nationalité ou, si celui-ci est apatride, à l'État sur le territoire duquel il a sa résidence habituelle;
- f) À l'organisation internationale intergouvernementale qui a fait l'objet de la contrainte ou de la tentative de contrainte;
- g) À tous les autres États intéressés.

3. Toute personne à l'égard de laquelle sont prises les mesures visées au paragraphe 1 du présent article est en droit:

- a) De communiquer sans retard avec le représentant compétent le plus proche de l'État dont elle a la nationalité ou qui est autrement habilité à établir cette communication ou, s'il s'agit d'une personne apatride, de l'État sur le territoire duquel elle a sa résidence habituelle;
- b) De recevoir la visite d'un représentant de cet État.

4. Les droits visés au paragraphe 3 du présent article doivent s'exercer dans le cadre des lois et règlements de l'État sur le territoire duquel se trouve l'auteur présumé de l'infraction, étant entendu toutefois que ces lois et règlements doivent permettre la pleine réalisation des fins pour lesquelles les droits sont accordés en vertu du paragraphe 3 du présent article.

5. Les dispositions des paragraphes 3 et 4 du présent article sont sans préjudice du droit de tout État partie, ayant établi sa compétence conformément au paragraphe 1 b) de l'article 5, d'inviter le Comité international de la Croix-Rouge à communiquer avec l'auteur présumé de l'infraction et à lui rendre visite.

6. L'État qui procède à l'enquête préliminaire visée au paragraphe 1 du présent article en communique rapidement les conclusions aux États ou à l'organisation mentionnée au paragraphe 2 du présent article et leur indique s'il entend exercer sa compétence.

Article 7

L'État partie dans lequel une action pénale a été engagée contre l'auteur présumé de l'infraction en communique conformément à ses lois le résultat définitif au Secrétaire général de l'Organisation des Nations Unies, qui en informe les autres États intéressés et les organisations internationales intergouvernementales intéressées.

Artikel 8

1. De Staat die partij is bij dit Verdrag en op het grondgebied waarvan de vermoedelijke dader wordt aangetroffen, is, indien hij deze niet uitlevert, in alle gevallen en ongeacht of het strafbare feit al of niet binnen zijn grondgebied werd begaan, verplicht de zaak voor vervolging aan zijn bevoegde autoriteiten over te dragen, volgens de in zijn wetten voorziene procedures. Deze autoriteiten nemen hun besluit op dezelfde wijze als in het geval van een gewoon strafbaar feit van ernstige aard naar de wet van die Staat.

2. Aan een ieder tegen wie een strafzaak loopt in verband met een van de in artikel 1 vermelde strafbare feiten wordt een billijke behandeling gewaarborgd in alle stadia van de procedure, met inbegrip van alle rechten en waarborgen die worden verleend door de wet van de Staat op het grondgebied waarvan hij zich bevindt.

Artikel 9

1. Een verzoek om uitlevering van een vermoedelijke dader ingevolge dit Verdrag wordt niet ingewilligd indien de aangezochte Staat die partij is bij dit Verdrag ernstige redenen heeft om aan te nemen:

(a) dat het verzoek om uitlevering voor een in artikel 1 vermeld strafbaar feit is gedaan met de bedoeling een persoon te vervolgen of te straffen op grond van zijn ras, godsdienst, nationaliteit, ethnische afkomst of politieke gezindheid; of

(b) dat de toestand van die persoon ongunstig dreigt te worden beïnvloed;

(i) op grond van een van de in letter (a) van dit lid vermelde redenen, of

(ii) omdat geen contact tussen hem en de bevoegde autoriteiten van de Staat die gerechtigd is rechten van bescherming uit te oefenen, kan plaatsvinden.

2. Met betrekking tot de strafbare feiten, als omschreven in dit Verdrag, worden de bepalingen in alle uitleveringsverdragen en -regelingen, van toepassing tussen de Staten die partij zijn bij dit Verdrag, tussen die Staten gewijzigd voor zover deze onverenigbaar zijn met dit Verdrag.

Artikel 10

1. De in artikel 1 vermelde strafbare feiten worden geacht in ieder tussen de Staten die partij zijn bij dit Verdrag bestaand uitleveringsverdrag te zijn begrepen als uitleveringsdelicten. De Staten die partij zijn bij dit Verdrag verplichten zich ertoe die strafbare feiten op te nemen als uitleveringsdelicten in ieder uitleveringsverdrag dat tussen hen wordt gesloten.

2. Indien een Staat die partij is bij dit Verdrag en die uitlevering afhankelijk stelt van het bestaan van een verdrag, een verzoek om uitlevering ontvangt van een andere Staat die partij is bij dit Verdrag, maar waarmede hij geen uitleveringsverdrag heeft gesloten, kan de aangezochte Staat, indien hij dat wenst, dit Verdrag beschouwen als de wettelijke basis voor uitlevering wegens de in artikel 1 vermelde strafbare feiten. Uitlevering is onderworpen aan de andere voorwaarden waarin het recht van de aangezochte Staat voorziet.

3. De Staten die partij zijn bij dit Verdrag en die uitlevering niet afhankelijk stellen van het bestaan van een verdrag, erkennen onderling de in artikel 1 vermelde strafbare feiten als uitleveringsdelicten, onderworpen aan de voorwaarden waarin het recht van de aangezochte Staat voorziet.

Article 8

1. L'État partie sur le territoire duquel l'auteur présumé de l'infraction est découvert, s'il n'extrade pas ce dernier, soumet l'affaire, sans aucune exception, et que l'infraction ait été ou non commise sur son territoire, à ses autorités compétentes pour l'exercice de l'action pénale selon une procédure conforme à la législation de cet État. Ces autorités prennent leur décision dans les mêmes conditions que pour toute infraction de droit commun de nature grave conformément aux lois de cet État.

2. Toute personne contre laquelle une procédure est engagée en raison d'une des infractions prévues à l'article premier jouit de la garantie d'un traitement équitable à tous les stades de la procédure, y compris la jouissance de tous les droits et garanties prévus par la loi de l'État sur le territoire duquel elle se trouve.

Article 9

1. Il ne sera pas fait droit à une demande d'extradition soumise en vertu de la présente Convention au sujet d'un auteur présumé de l'infraction si l'État partie requis a des raisons substantielles de croire:

(a) Que la demande d'extradition relative à une infraction prévue à l'article premier a été présentée aux fins de poursuivre ou de punir une personne en considération de sa race, de sa religion, de sa nationalité, de son origine ethnique ou de ses opinions politiques; ou

(b) Que la position de cette personne risque de subir un préjudice:

(i) Pour l'une quelconque des raisons visées à l'alinéa (a) du présent paragraphe, ou

(ii) Pour la raison que les autorités compétentes de l'État ayant qualité pour exercer les droits de protection ne peuvent communiquer avec elle.

2. Relativement aux infractions définies dans la présente Convention, les dispositions de tous les traités et arrangements d'extradition applicables entre États parties sont modifiées entre ces États parties dans la mesure où elles sont incompatibles avec la présente Convention.

Article 10

1. Les infractions prévues à l'article premier sont de plein droit comprises comme cas d'extradition dans tous traités d'extradition conclu entre États parties. Les États parties s'engagent à comprendre ces infractions comme cas d'extradition dans tout traité d'extradition à conclure entre eux.

2. Si un État partie qui subordonne l'extradition à l'existence d'un traité est saisi d'une demande d'extradition par un autre État partie avec lequel il n'est pas lié par un traité d'extradition, l'État requis a la latitude de considérer la présente Convention comme constituant la base juridique de l'extradition en ce qui concerne les infractions prévues à l'article premier. L'extradition est subordonnée aux autres conditions prévues par le droit de l'État requis.

3. Les États parties qui ne subordonnent pas l'extradition à l'existence d'un traité reconnaissent les infractions prévues à l'article premier comme cas d'extradition entre eux dans les conditions prévues par le droit de l'État requis.

4. Voor uitlevering tussen de Staten die partij zijn bij dit Verdrag worden de in artikel 1 vermelde strafbare feiten beschouwd als begaan niet alleen op de plaats waar zij zijn gepleegd, maar ook op het grondgebied van de Staten die overeenkomstig het eerste lid van artikel 5 hun bevoegdheid dienen vast te leggen.

Artikel 11

1. De Staten die partij zijn bij dit Verdrag verlenen elkaar de ruimst mogelijke rechtshulp in strafzaken wegens de in artikel 1 vermelde strafbare feiten, met inbegrip van het verschaffen van al het hun ter beschikking staande bewijsmateriaal dat nodig is in verband met de vervolging.

2. Het bepaalde in het eerste lid van dit artikel laat verplichtingen betreffende wederzijdse rechtshulp, vervat in andere verdragen, onverlet.

Artikel 12

Voor zover de Verdragen van Genève van 1949 inzake de bescherming van oorlogsslachtoffers of de Aanvullende Protocolen bij deze Verdragen van toepassing zijn op een bepaalde gijzelingshandeling en voor zover de Staten die partij zijn bij dit Verdrag krachtens deze Verdragen zijn gehouden degene die zich schuldig heeft gemaakt aan bedoelde gijzelingshandeling, te vervolgen of over te dragen, is dit Verdrag niet van toepassing op een gijzelingshandeling die is gepleegd tijdens gewapende conflicten — als omschreven in de Verdragen van Genève van 1949 en de Protocolen daarbij, met inbegrip van gewapende conflicten, vermeld in Protocol I van 1977, artikel I, vierde lid — waarin volkeren strijden tegen koloniale overheersing en vreemde bezetting en tegen racistische regimes in de uitoefening van hun recht op zelf beschikking zoals neergelegd in het Handvest van de Verenigde Naties en de Verklaring inzake de beginselen van het volkenrecht betreffende vriendschappelijke betrekkingen en samenwerking tussen Staten overeenkomstig het Handvest van de Verenigde Naties.

Artikel 13

Dit Verdrag is niet van toepassing wanneer het strafbare feit is begaan binnen één enkele Staat, de gijzelaar en de vermoedelijke dader onderdaan van die Staat zijn en de vermoedelijke dader op het grondgebied van die Staat wordt aangetroffen.

Artikel 14

Geen enkele bepaling van dit Verdrag mag worden uitgelegd als rechtvaardiging van de schending van de territoriale integriteit of politieke onafhankelijkheid van een Staat in strijd met het Handvest van de Verenigde Naties.

Artikel 15

Het bepaalde in dit Verdrag laat de toepassing van de verdragen inzake asiel die van kracht zijn op de datum waarop dit Verdrag is aangenomen, onverlet tussen de Staten die partij zijn bij die verdragen; een Staat die partij is bij dit Verdrag kan zich echter niet op die verdragen beroepen ten aanzien van een andere Staat die partij is bij dit Verdrag maar niet bij die verdragen.

Artikel 16

1. Elk geschil tussen twee of meer Staten die partij zijn bij dit Verdrag inzake de uitleg of toepassing van dit Verdrag, dat niet

4. Entre États parties, les infractions prévues à l'article premier sont considérées aux fins d'extradition comme ayant été commises tant au lieu de leur perpétration que sur le territoire des États tenus d'établir leur compétence en vertu du paragraphe 1 de l'article 5.

Article 11

1. Les États parties s'accordent l'entraide judiciaire la plus large possible dans toute procédure pénale relative aux infractions prévues à l'article premier, y compris en ce qui concerne la communication de tous les éléments de preuve dont ils disposent et qui sont nécessaires aux fins de la procédure.

2. Les dispositions du paragraphe 1 du présent article n'affectent pas les obligations relatives à l'entraide judiciaire stipulées dans tout autre traité.

Article 12

Dans la mesure où les Conventions de Genève de 1949 pour la protection des victimes de la guerre ou les Protocoles additionnels à ces conventions sont applicables à un acte de prise d'otages particulier, et dans la mesure où les États parties à la présente Convention sont tenus, en vertu desdites conventions, de poursuivre ou de livrer l'auteur de la prise d'otages, la présente Convention ne s'applique pas à un acte de prise d'otages commis au cours de conflits armés au sens des Conventions de Genève de 1949 et des Protocoles y relatifs, y compris les conflits armés visés au paragraphe 4 de l'article premier du Protocole additionnel 1 de 1977, dans lesquels les peuples luttent contre la domination coloniale et l'occupation étrangère et contre les régimes racistes, dans l'exercice du droit des peuples à disposer d'eux-mêmes, consacré dans la Charte des Nations Unies et dans la Déclaration relative aux principes du droit international touchant les relations amicales et la coopération entre les États conformément à la Charte des Nations Unies.

Article 13

La présente Convention n'est pas applicable lorsque l'infraction est commise sur le territoire d'un seul État, que l'otage et l'auteur présumé de l'infraction ont la nationalité de cet État et que l'auteur présumé de l'infraction est découvert sur le territoire de cet État.

Article 14

Rien dans la présente Convention ne peut être interprété comme justifiant la violation de l'intégrité territoriale ou de l'indépendance politique d'un État en contravention de la Charte des Nations Unies.

Article 15

Les dispositions de la présente Convention n'affecteront pas l'application des traités sur l'asile, en vigueur à la date d'adoption de ladite Convention, en ce qui concerne les États qui sont parties à ces traités; mais un État partie à la présente Convention ne pourra invoquer ces traités à l'égard d'un autre État partie à la présente Convention qui n'est pas partie à ces traités.

Article 16

1. Tout différend entre deux ou plusieurs États parties concernant l'interprétation ou l'application de la présente Convention

wordt beslecht door onderhandelingen, wordt op verzoek van een van die Staten onderworpen aan arbitrage. Indien de partijen er binnen zes maanden na de datum van het verzoek tot arbitrage niet in zijn geslaagd overeenstemming te bereiken over de vorm van deze arbitrage, kan een van die partijen het geschil voorleggen aan het Internationale Gerechtshof door middel van een verzoek overeenkomstig het Statuut van het Hof.

2. Iedere Staat kan op het tijdstip van ondertekening of bekrachtiging van dit Verdrag of van toetreding daartoe verklaren zich niet gebonden te achten door het eerste lid van dit artikel. De andere Staten die partij zijn bij dit Verdrag zijn niet gebonden door het eerste lid van dit artikel tegenover een Staat die partij is bij dit Verdrag en die een zodanig voorbehoud heeft gemaakt.

3. Een Staat die partij is bij dit Verdrag en die een voorbehoud heeft gemaakt overeenkomstig het tweede lid van dit artikel kan dit voorbehoud te allen tijde intrekken door middel van een kennisgeving aan de Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties.

Artikel 17

1. Dit Verdrag staat tot 31 december 1980 open voor ondertekening door alle Staten op de Zetel van de Verenigde Naties te New York.

2. Dit Verdrag dient te worden bekrachtigd. De akten van bekrachtiging dienen te worden nedergelegd bij de Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties.

3. Dit Verdrag staat open voor toetreding door iedere Staat. De akten van toetreding dienen te worden nedergelegd bij de Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties.

Artikel 18

1. Dit Verdrag treedt in werking op de dertigste dag volgende op de datum van nederlegging van de tweeëntwintigste akte van bekrachtiging of toetreding bij de Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties.

2. Voor iedere Staat die dit Verdrag bekrachtigt of daartoe toetreedt na de nederlegging van de tweeëntwintigste akte van bekrachtiging of toetreding treedt het Verdrag in werking op de dertigste dag na de nederlegging door die Staat van zijn akte van bekrachtiging of toetreding.

Artikel 19

1. Iedere Staat die partij is bij dit Verdrag kan dit opzeggen door middel van een schriftelijke kennisgeving aan de Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties.

2. De opzegging wordt van kracht één jaar na de datum waarop de kennisgeving door de Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties is ontvangen.

Artikel 20

Het origineel van dit Verdrag, waarvan de Arabische, de Chinese, de Engelse, de Franse, de Russische en de Spaanse tekst gelijkelijk authentiek zijn, wordt nedergelegd bij de Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties, die daarvan een voor eensluidend gewaarmerkt afschrift toezendt aan alle staten.

TEN BLIJKE WAARVAN de ondergetekenden, hiertoe naar behoren gevolmachtigd door hun onderscheiden Regeringen, dit Verdrag, op 18 december 1979 te New York voor ondertekening opgesteld, hebben ondertekend.

qui n'est pas réglé par voie de négociation est soumis à l'arbitrage, à la demande de l'un d'entre eux. Si, dans les six mois qui suivent la date de la demande d'arbitrage, les parties ne parviennent pas à se mettre d'accord sur l'organisation de l'arbitrage, l'une quelconque d'entre elles peut soumettre le différend à la Cour internationale de Justice, en déposant une requête conformément au Statut de la Cour.

2. Tout État pourra, au moment où il signera la présente Convention, la ratifiera ou y adhèrera, déclarer qu'il ne se considère pas lié par les dispositions du paragraphe 1er du présent article. Les autres États parties ne seront pas liés par lesdites dispositions envers un État partie qui aura formulé une telle réserve.

3. Tout État partie qui aura formulé une réserve conformément aux dispositions du paragraphe 2 du présent article pourra à tout moment lever cette réserve par une notification adressée au Secrétaire Général de l'Organisation des Nations Unies.

Article 17

1. La présente Convention est ouverte à la signature de tous les États, jusqu'au 31 décembre 1980, au siège de l'Organisation des Nations Unies, à New York.

2. La présente Convention sera ratifiée. Les instruments de ratification seront déposés auprès du Secrétaire Général de l'Organisation des Nations Unies.

3. La présente Convention est ouverte à l'adhésion de tout État. Les instruments d'adhésion seront déposés auprès du Secrétaire Général de l'Organisation des Nations Unies.

Article 18

1. La présente Convention entrera en vigueur le trentième jour qui suivra la date de dépôt auprès du Secrétaire Général de l'Organisation des Nations Unies du vingt-deuxième instrument de ratification ou d'adhésion.

2. Pour chacun des États qui ratifieront la Convention ou y adhéreront après le dépôt du vingt-deuxième instrument de ratification ou d'adhésion, la Convention entrera en vigueur le trentième jour après le dépôt par cet État de son instrument de ratification ou d'adhésion.

Article 19

1. Tout État partie peut dénoncer la présente Convention par voie de notification écrite adressée au Secrétaire Général de l'Organisation des Nations Unies.

2. La dénonciation prendra effet un an après la date à laquelle la notification aura été reçue par le Secrétaire Général de l'Organisation des Nations Unies.

Article 20

L'original de la présente Convention, dont les textes anglais, arabe, chinois, espagnol, français et russe font également foi, sera déposé auprès du Secrétaire Général de l'Organisation des Nations Unies, qui en fera tenir copie certifiée conforme à tous les États.

EN FOI DE QUOI les soussignés, dûment autorisés à cet effet par leurs gouvernements respectifs, ont signé la présente Convention, qui a été ouverte à la signature à New York le 18 décembre 1979.

VOORONTWERP VAN WET VOORGELEGD AAN DE RAAD VAN STATE

AVANT-PROJET DE LOI SOUMIS AU CONSEIL D'ÉTAT

Voorontwerp van wett houdende de goedkeuring van het Internationaal Verdrag tegen het nemen van gijzelaars, opgemaakt te New-York op 17 december 1979

Avant-projet de loi portant approbation de la Convention internationale contre la prise d'otages, faite à New-York le 17 décembre 1979

Artikel 1

Article 1er

Het Internationaal Verdrag tegen het nemen van gijzelaars, opgemaakt te New-York op 17 december 1979, zal volkomen uitwerking hebben.

La Convention internationale contre la prise d'otages, faite à New-York le 17 décembre 1979, sortira son plein et entier effet.

Art. 2

Art. 2

Artikel 12 van de wet van 17 april 1878 houdende de voorafgaande titel van het Wetboek van Strafvordering gewijzigd bij de wet van 30 april 1947 en bij de wet van 14 juli 1951 wordt vervangen door de volgende bepaling:

L'article 12 de la loi du 17 avril 1878 contenant le titre préliminaire du Code de procédure pénale modifié par la loi du 30 avril 1947 et par la loi du 14 juillet 1951 est remplacé par la disposition suivante:

« Artikel 12 — De Belgische gerechten zijn bevoegd om kennis te nemen van de buiten het grondgebied van het Rijk gepleegde misdrijven met betrekking tot het nemen van gijzelaars, die in titel VIbis van Boek II van het Strafwetboek zijn omschreven, wanneer zij tot doel hadden voldoening aan een bevel of een voorwaarde opgelegd aan de Staat te verzekeren. »

« Article 12 — Les juridictions belges sont compétentes pour connaître des infractions relatives à la prise d'otages, prévues par le titre VIbis du Livre II du Code pénal, commises hors du territoire du Royaume, lorsqu'elles auront eu pour but d'assurer l'exécution d'un ordre ou d'une condition imposées à l'État. »

Art. 3

Art. 3

Artikel 12bis ingevoegd in dezelfde wet door de wet van 17 april 1986 wordt vervangen door de volgende bepaling:

L'article 12bis inséré dans la même loi par la loi du 17 avril 1986 est remplacé par la disposition suivante:

« Artikel 12bis — De Belgische gerechten zijn bevoegd om kennis te nemen van de misdrijven, buiten het grondgebied van het Rijk gepleegd en omschreven in een door België bekrachtigd Internationaal Verdrag, wanneer dit Verdrag de uitlevering van de vermoedelijke dader van het misdrijf of het voorleggen van de zaak aan de overheden bevoegd voor het uitoefenen van de straffordering oplegt en de op het Belgisch grondgebied aangetroffen persoon niet uitgeleverd is aan één van de andere Staten bevoegd op grond van dit Verdrag. »

« Article 12bis — Les juridictions belges sont compétentes pour connaître des infractions commises hors du territoire du Royaume et couvertes par une Convention internationale ratifiée par la Belgique, lorsque cette Convention impose d'extrader l'auteur présumé de l'infraction ou de soumettre l'affaire aux autorités compétentes pour l'exercice de l'action pénale et que la personne, trouvée sur le territoire belge, n'a pas été extradée vers l'un des États compétents en vertu de ladite Convention. »

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, tweede kamer, op 11 april 1990 door de minister van Buitenlandse Zaken verzocht hem van advies te dienen over een ontwerp van wet «houdende goedkeuring van het Internationaal Verdrag tegen het nemen van gijzelaars, opgemaakt, te New York op 17 december 1979», heeft op 29 oktober 1990 het volgend advies gegeven:

ALGEMENE OPMERKING

Om redenen van wetgevingstechniek dienen van de ontworpen wet twee aparte wetten te worden gemaakt, de ene tot goedkeuring van het Internationaal Verdrag tegen het nemen van gijzelaars, waarin artikel 1 van de ontworpen tekst zou worden overgenomen, en de andere die zou bestaan uit de twee artikelen tot vervanging van de artikelen 12 en 12bis van de wet van 17 april 1878 houdende de voorafgaande titel van het Wetboek van Strafvordering.

ONDERZOEK VAN DE TEKST**Bepalend gedeelte****Artikel 1***Het ontworpen artikel 12*

1. De woorden «die in titel VIbis van Boek II van het Strafwetboek zijn omschreven» moeten worden vervangen door de woorden «die zijn bepaald in artikel 347bis dat in het Strafwetboek is ingevoegd bij de wet van 2 juli 1975, ...».

2. Ter wille van de overeenstemming met de tekst van het bekrachtigde Verdrag dient aan het slot van artikel 12 te worden geschreven:

«... wanneer zij tot doel hebben de Staat te dwingen een handeling te verrichten of zich te onthouden van het verrichten daarvan».

Artikel 3*Het ontworpen artikel 12bis*

Het ontworpen artikel 12bis zou beter als volgt worden gere-
digeerd:

«... van de misdrijven, gepleegd buiten het grondgebied van het Rijk en bedoeld in een Internationaal Verdrag dat België bindt, wanneer dat Verdrag België op welke manier ook verplicht om de vermoedelijke dader te vervolgen of, zo niet, uit te leveren en wanneer de persoon die zich op het Belgisch grondgebied bevindt of er zich heeft bevonden, niet uitgeleverd is aan een van de andere Staten die bevoegd zijn krachtens dat Verdrag».

De kamer was samengesteld uit:

De heer J.-J. STRYCKMANS, voorzitter;

De heren C.-L. CLOSSET en M. LEROY, staatsraden;

De heren J. DE GAVRE en P. GOTHOT, assessoren van de afdeling wetgeving;

Mevrouw J. GIELISSEN, toegevoegd griffier.

AVIS DU CONSEIL D'ÉTAT

Le CONSEIL D'ÉTAT, section de législation, deuxième chambre, saisi par le ministre des Affaires étrangères, le 11 avril 1990, d'une demande d'avis sur un projet de loi «portant approbation de la Convention internationale contre la prise d'otages, faite à New York le 17 décembre 1979», a donné le 29 octobre 1990 l'avis suivant:

OBSERVATION GÉNÉRALE

Il convient, pour des raisons de légistique, de faire de la loi en projet deux lois distinctes, l'une approuvant la Convention internationale contre la prise d'otages et qui reproduirait l'article 1er du texte en projet et l'autre qui porterait les deux articles remplaçant les articles 12 et 12bis de la loi du 17 avril 1878 contenant le titre préliminaire du Code de procédure pénale.

EXAMEN DU TEXTE**Dispositif****Article 1er***Article 12 en projet*

1. Les mots «prévues par le titre VIbis du Livre II du Code pénal» sont à remplacer par «prévues par l'article 347bis inséré dans le Code pénal par la loi du 2 juillet 1975 ...».

2. Pour se conformer au texte de la Convention ratifiée, il convient d'écrire à la fin de l'article 12:

«... lorsqu'elles auront eu pour but de contraindre l'État à accomplir un acte quelconque ou à s'en abstenir».

Article 3*Article 12bis en projet*

L'article 12bis en projet serait mieux rédigée comme suit:

«... infractions commises hors du territoire du Royaume et visées par une convention internationale liant la Belgique lorsque cette convention lui impose, de quelque manière que ce soit, de poursuivre l'auteur présumé de l'infraction ou, à défaut, de l'extrader et que la personne qui se trouve ou a été trouvée sur le territoire belge n'a pas été extradée vers l'un des États compétents en vertu de ladite convention».

La chambre était composée de:

M. J.-J. STRYCKMANS, président;

MM. C.-L. CLOSSET et M. LEROY, conseillers d'État;

MM. J. DE GAVRE et P. GOTHOT, assesseurs de la section de législation;

Mme J. GIELISSEN, greffier assumé.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst werd nagezien onder toezicht van de heer J.-J. STRYCKMANS.

Het verslag werd uitgebracht door de heer A. MERCENIER, eerste auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld door de heer C. LAMBOTTE, eerste referendaris.

De Griffier,

J. GIELISSEN.

De Voorzitter,

J.-J. STRYCKMANS.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de M. J.-J. STRYCKMANS.

Le rapport a été présenté par M. A. MERCENIER, premier auditeur. La note du Bureau de coordination a été rédigée par M. C. LAMBOTTE, premier référendaire.

Le Greffier,

J. GIELISSEN.

Le Président,

J.-J. STRYCKMANS.